

Mevrouw UZIELLI - BRASSEUR (1807-1896)

Een weinig gekend weldoenster van de kerk, van het katholiek onderwijs, van de armen en van de vissers te Oostende. (1)

door Raymond VANCRAEYNES

Mevrouw UZIELLI, geboren Thérèse Rosalie BRASSEUR te Oostende op 22 september 1807, was de dochter van Joannes Bernardus BRASSEUR (°Kemzeke-Waas 22/11/1765) en van Maria Judith VANHECKE (°Oostende 20/01/1772). Ze was te Oostende gehuwd op 12 december 1832 met Mathieu UZIELLI, °Londen 25/01/1806, +Oostende 05/10/1860, zoon van Joseph UZIELLI en van Esther DESOUZA, die beide te Londen overleden zijn.

Het echtpaar Mathieu UZIELLI-Thérèse BRASSEUR woonde te Londen, Hannover Lodge, Regent's Park. Mathieu UZIELLI was er bedrijvig in de in- en uitvoerhandel met het vasteland. Hij had o.m. nog twee broers Theodose en Clement UZIELLI die wisselagenten waren te Londen.

's Zomers kwamen ze vaak verblijven te Oostende bij haar zuster Monique Josephe BRASSEUR (°Oostende 26/08/1795, + id. 06/01/1863) die gehuwd was met Antonius Joannes Ludovicus RYCX (°Oostende 18/01/1792, + id. 20/06/1855), notaris (1825-1855), voorzitter van de Burgerlijke Godshuizen en gemeenteraadslid. Dit echtpaar woonde in het statig gebouw op de hoek van de Brabantstraat en de Capucijnenstraat, waar Mathieu UZIELLI trouwens overleden is. Zijn weduwe Thérèse BRASSEUR bezat aan de overkant van de Capucijnenstraat een huis (nu Oude Mijnplein) dat ze ter beschikking stelde van de onderpastoor van de grote kerk die de Capucijnenkerk bediende. Op de eerste verdieping van dit huis had ze een rouwkapel ingericht ter nagedachtenis aan haar overleden man. Deze kapel werd gewijd op 13 juni 1863 en op 18 juni werd toelating verleend aan mevrouw UZIELLI om in haar private kapel mis te laten lezen voor de duur van één jaar. Deze toelating werd telkens met een jaar verlengd totdat in oktober 1868 de toelating, bekomen van de Paus, gegeven werd door bisschop FAICT om er eeuwig mis te laten lezen. De eerste onderpastoor die in dat huis zijn intrek nam was Clemens VAN DE CASTEELE; hij zorgde tevens voor de besteding van de aalmoezen van de eigenares. Na zijn benoeming op het einde van 1867 ging onderpastoor Petrus BRULOIS er in wonen.

Op 19 maart 1893 werd mevrouw UZIELLI door bisschop FAICT, op aanvraag van paster PYPE, wegens haar toewijding aan haar geboortestad en aan de vissers, voor eeuwig benoemd tot "Beschermer en Patrones van het Werk van het Patronaat van de Visserskinderen te Oostende".

Mevrouw UZIELLI is te Londen overleden op 31 december 1896. Ze had haar eigendom te Oostende geschonken aan Mgr. Patrick FENTON, St Thomas, Fulham, Londen. Deze wilde het huis aan de bisschop van Brugge schenken op voorwaarde 1) dat het huis mocht bewoond worden door de bedienaar van de Capucijnenkerk, 2) dat de grote plaats, die als private kapel werd gebruikt, als openbare kapel zou ingericht worden, 3) dat op elke eerste zaterdag van iedere maand, en ook op de verjaardagen van hun overlijden, de H. Mis er zou opgedragen worden tot ziellafenis van Mathieu UZIELLI en Thérèse BRASSEUR. Een geldsom is beschikbaar om in die missen te voorzien en ook om in die kapel een gedenksteen te plaatsen.

Het bisdom kon niet akkoord gaan met deze voorwaarden en drukte de wens uit deze eigendom liever aan de kerkfabriek van de grote kerk te geven. Een maand later liet het bisdom weten dat de toelating gegeven door bisschop FAICT, die bekomen was van de H. Stoel voor eeuwig, niet kon verlengd worden na de dood van mevrouw UZIELLI. Daarop liet Mgr. FENTON weten, als de kapel niet langer meer mocht bestaan, hij het huis zou laten afbreken en het terrein verkopen.

- (1) Wat hieronder volgt is geen diepgaande exhaustieve studie, maar het zijn slechts enkele aanwijzingen, die terloops werden genoteerd tijdens mijn opzoekingen over de geschiedenis van het O.L.V. College van Oostende, uit "De Zeewacht" en uit het archief van het bisdom Brugge, in 't bijzonder uit de Acta Episcoporum Brugensium.

UITSPRAKEN DOOR DE POLITIERECHTBANK VAN OOSTENDE IN 1864

door Ivan VAN HYFTE

Je hoort wel eens iemand schokschouderend beweren dat het gezag om zeep is. Rechtbanken kunnen de stapels dossiers niet altijd aan door overbelasting, de burger neemt soms zelf het recht in eigen hand en op kleinere schaal ondervindt het individu in zijn eigen leefsituatie hoe moeilijk een sanctioneren wordt doorgevoerd en hoe frustrerend het is te zien hoe een laakbaar feit wordt weggewuifd.

Geruisloos schuiven de grenzen van de tolerantie verder op.

Iedere tijd of eeuw weerspiegelt in zijn rechtspraak zijn maatschappelijke normen en criteria.

Zijn wij te laks of was de negentiende eeuw te streng ?

Aan de hand van een reeks veroordelingen uitgesproken in 1864 door de Oostendse politierechtbank wil ik aantonen dat bepaalde overtredingen waaraan de buurtbewoner ook nu aanstoot neemt (en waarbij hij soms machteloos tegenover staat) toen al de aandacht van de wetgever trokken.

Let op de "zware" vergrijpen, bedenk de waarde van het geld en herken de actualiteit van de feiten.

Uitspraak op 5 februari 1864

- om een paard te mennen aan te hoge snelheid :
6 frank boete of 2 dagen gevangenis
- om op de markt bedorven vlees uit te stallen :
5 frank boete of 1 dag gevangenis
- om schade te berokkenen aan andermans eigendom :
11 frank boete of 2 dagen gevangenis
- om valse gewichten te gebruiken :
20 frank boete of 8 dagen gevangenis
- om schade toe te brengen aan de haag van de "Jardin Leopold" :
1 dag gevangenis
- om vuilnis op de openbare weg te gooien :
1 frank boete of 1 dag gevangenis
- om te urineren tegen iemand anders eigendom :
6 frank boete of 2 dagen gevangenis